

Tillsynsplan 2020

Enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter samt lag om
handel med vissa receptfria läkemedel

MBN 2020/27

Antagen av Tillstånds och tillsynsnämnden 2020-02-05 § 13

Mitt i Skåne

Inledning

Syftet med tillsynsplanen är att få en tydlig struktur på tillsynsarbetet. I planen anges på vilket sätt och hur ofta tillsyn ska genomföras på olika typer av verksamheter. Även den förebyggande tillsynen finns med i planen.

Enligt alkohollagen ska kommunen upprätta en tillsynsplan som ska skickas in till länsstyrelsen.

Tillstånds och tillsynsnämnden är ansvarig nämnd för tillståndsprövning och tillsyn av serveringstillstånd och tobak samt för tillsyn av folköl, e-cigarett, påfyllningsbehållare och receptfria läkemedel.

Tillsyn av serveringstillstånd

Alkohollagen är en social skyddslag med mål att begränsa alkoholens skadeverkningar. Tillgängligheten av alkohol begränsas genom att tillståndshavare ska uppfylla högt ställda krav för att få ett serveringstillstånd samt att efterleva alkohollagen efter att tillstånd har meddelats.

Folkhälsomyndigheten utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av alkohollagen och anslutande föreskrifter. Länsstyrelsen utövar tillsyn inom länet och ska biträda kommunerna genom tillsynsvägledning. Kommunen har tillsammans med polisen tillsyn över efterlevnaden av de bestämmelser som gäller för servering av alkohol. Detsamma gäller för servering och detaljhandel med folköl.

Enligt alkohollagen ska kommunen upprätta en tillsynsplan som ska ges in till länsstyrelsen. Syftet med tillsynsplanen är att få en tydlig struktur på tillsynsarbetet med mätbara och uppföljningsbara mål. Tillsynsplanen fungerar även som ett stöd i dialogen mellan kommunen och länsstyrelsen.

Genom tillsyn kontrolleras att tillståndshavare och serveringsställen följer alkohollagen. Det är en förutsättning för att branschen ska kunna konkurrera på sunda och lika villkor. Tillsynen består av förebyggande, inre och yttre tillsyn.

Utifrån resultaten av den yttre och inre tillsynen kan det bli aktuellt att utreda om en påföljd enligt alkohollagen ska meddelas. Om brister konstateras kan kommunen meddela en erinran eller i allvarigare fall en varning. Kommunen är enligt alkohollagen skyldig att återkalla serveringstillståndet i särskilt allvarliga fall eller om brister inte har rättats till efter en eller flera varningar. Efter beslut om erinran eller varning behövs vanligtvis extra yttre eller inre tillsyn för att kontrollera att bristerna rättats till.

Förebyggande tillsyn

Syftet med förebyggande tillsyn är att informera och göra tillståndshavaren uppmärksam på de krav som ställs i alkohollagen. Den förebyggande tillsynen sker genom utbildningar, informationsmaterial och rådgivning till dem som har eller avser att söka serveringstillstånd samt till dem som bedriver servering av och detaljhandel med folköl.

Höors kommun arbetar enligt metoden "Ansvarsfull alkoholservice". Syftet är att minska våld och skador relaterade till alkohol och droger på krogen genom att arbeta för att alkoholdrycker inte

serveras till underåriga eller märkbart påverkade gäster. Utbildningen vänder sig till krögare och serveringspersonal.

Inre tillsyn

Den inre tillsynen sker genom att kommunen följer upp att tillståndshavare fortfarande uppfyller lagens krav vad gäller personlig och ekonomisk lämplighet samt efterlevnad av alkohollagens övriga bestämmelser. Detta sker genom kontroller i bolagsverkets register för att se om det gjorts ändringar av exempelvis ägarförhållanden. Kontroller sker även genom remissförfarande till exempelvis Skatteverket och Polismyndigheten. Kommunen kontrollerar dessutom tillståndshavare hos kronofogden när det gäller tillståndshavares skyldigheter att betala in skatter och avgifter. Serveringsställen som har tillstånd att servera alkohol ska dessutom årligen inlämna en restaurangrapport över mängden inköpta och försålda alkoholdrycker.

Yttre tillsyn

Den yttre tillsynen innebär att kommunen genomför kontroller på serveringsstället i syfte att kontrollera att gällande åldersgränser följs och att ordning och nykterhet råder samt att verksamheten bedrivs i överensstämmelse med tillståndet och följer alkohollagens regler i övrigt. Tillsynsbesöken kan vara både oanmälda och i förväg inbokade.

Varje år ska minst en tillsyn genomföras hos varje tillståndshavare av serveringstillstånd i kontrollsyfte. I de fall ett serveringsställe har meddelats en erinran eller en varning eller om nämnden misstänker att alkohollagens regler inte efterlevs, ska nämnden genomföra fler tillsynsbesök. Tillsynen kan genomföras i samarbete med Polis, Räddningstjänst och Skatteverket.

Tabellerna visar hur ofta olika typer av tillsyn av serveringstillstånd ska utföras i Höör.

Yttre tillsyn av serveringstillstånd	Frekvens
Första besök vid nytt tillstånd	Inspektion och information inom tre månader
Restauranger med stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten	Minst en gång vart tredje år, kan komma att bli med tätare intervall beroende på resultatet från föregående inspektioner
Restauranger med serveringstillstånd till slutna sällskap	Minst en gång vartannat år
Tillfälliga serveringstillstånd	Vid behov

Inre tillsyn av stadigvarande serveringstillstånd	Frekvens
Granskning av restaurangrapporter	Årligen
Granskning av årsredovisning och kontroll av ändringar i bolagets sammansättning	Årligen
Begäran om uppgifter från Skatteverket angående skatteskulder, betalningsuppsättningar och kontrolluppgifter.	Årligen
Kontroll av personlig lämplighet (uppgifter från Polisens brottsgister)	Årligen eller vid misstanke om oegentligheter
Kontroll av anmärkningar och verkställda ärenden hos Kronofogdemyndigheten	Vid misstanke utifrån ovan gjorda kontroller

Tillsyn av försäljningstillstånd av tobak

Lag om tobak och liknande produkter syftar till att minska bruket av tobak och till att motverka den illegala handeln med tobak.

Endast den som har tillstånd får bedriva handel med tobaksvaror.

Folkhälsomyndigheten utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av lag om tobak och liknande produkter och anslutande föreskrifter. Länsstyrelsen utövar tillsyn inom länet och ska biträda kommunerna genom tillsynsvägledning. Kommunen har tillsammans med Polisen tillsyn över efterlevnaden av de bestämmelser som gäller för försäljning av tobak och liknande produkter.

Genom tillsyn kontrolleras att tillståndshavare följer lagen. Tillsynen består av förebyggande, inre och yttre tillsyn.

Utifrån resultaten av den yttre och inre tillsynen kan det bli aktuellt att utreda om en påföljd enligt lag om tobak och liknande produkter ska meddelas. Om brister konstateras får kommunen meddela förelägganden och förbud och sätta ut vite. Tillståndshavare kan även meddelas en varning om varning kan anses vara en tillräckligt ingripande åtgärd.

Förebyggande tillsyn

Syftet med förebyggande tillsyn är att informera och göra tillståndshavaren uppmärksam på de krav som ställs i lag om tobak och liknande produkter. Den förebyggande tillsynen sker genom informationsmaterial och rådgivning till den som har eller avser att söka försäljningstillstånd.

Inre tillsyn

Den inre tillsynen sker genom att kommunen följer upp att tillståndshavare fortfarande uppfyller lagens krav vad gäller personlig och ekonomisk lämplighet samt efterlevnad av lagens övriga bestämmelser. Detta sker genom kontroller i Bolagsverkets register för att se om det gjorts ändringar av exempelvis ägarförhållanden. Kontroller sker även genom remissförfarande till exempelvis skatteverket och polismyndigheten. Kommunen kontrollerar dessutom tillståndshavare hos Kronofogden när det gäller tillståndshavares skyldigheter att betala in skatter och avgifter.

Yttre tillsyn

Den yttre tillsynen innebär att kommunen genomför kontroller på försäljningsstället i syfte att kontrollera att gällande åldersgränser följs samt att verksamheten bedrivs i överensstämmelse med tillståndet och följer lagens regler i övrigt. Tillsynsbesöken kan vara både oanmälda och i förväg inbokade.

Minst vart tredje år ska ett tillsynsbesök genomföras hos varje tillståndshavare av försäljningstillstånd i kontrollsyfte. Tillsynen kan genomföras i samarbete med Polis och Skatteverket.

Tabellerna visar hur ofta olika typer av tillsyn av försäljningstillstånd ska utföras i Höör.

Yttre tillsyn av försäljningstillstånd	Frekvens
Försäljningsställen med stadigvarande försäljningstillstånd	Minst en gång vart tredje år, kan komma att bli med tätare intervall beroende på resultatet från föregående inspektioner
Tillfälliga försäljningstillstånd	Vid behov

Inre tillsyn av försäljningstillstånd	Frekvens
Kontroll av årsredovisning och ändringar i bolagets sammansättning	Årligen
Kontroll av skatteskulder, betalningsuppmaningar och kontrollavgifter (uppgifter från Skatteverket)	Årligen
Kontroll av personlig lämplighet (uppgifter från Polisens brotts- och misstankeregister)	Årligen

Tillsyn av folköl, e-cigarett och påfyllningsbehållare samt receptfria läkemedel

Försäljning av folköl, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska anmälas till kommunen innan försäljning får påbörjas. Försäljning av receptfria läkemedel ska anmälas till Läkemedelsverket innan försäljning får påbörjas. Egenkontrollprogram ska lämnas till kommunen i samband med anmälan.

Vart tredje år ska minst en tillsyn genomföras hos varje försäljningsställe av folköl, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt receptfria läkemedel. Tillsynen omfattar bland annat att försäljningsbestämmelserna efterlevs och att försäljningen anmälts till kommunen samt att egenkontrollprogram finns. Tillsynen samordnas om det är möjligt, då några försäljningsställen säljer både folköl, e-cigarett och/eller receptfria läkemedel. Vid behov genomförs fler tillsynsbesök. Tillsynsbesöken är vanligtvis oanmälda.

Förebyggande tillsyn sker genom information till försäljningsställen.

Läkemedelsverket är den myndighet som har central tillsyn över efterlevnaden av lag om handel med vissa receptfria läkemedel men det är kommunen som har den direkta uppgiften att kontrollera försäljningsställena och därmed en skyldighet att rapportera brister i hanteringen till läkemedelsverket.

Kommunen och polisen är ansvariga för den lokala tillsynen över försäljning av folköl, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Vid tillsynsbesöken kontrolleras bland annat:

- att det finns ett egenkontrollprogram som fyller sitt syfte och att programmet följs
- hur personalen sköter ålderskontrollen
- att det finns skyltar om åldersgränsen vid kassan och vid folkölshyllan
- att tobaksvarorna är korrekt märkta
- att marknadsföringen av tobak är måttfull, det vill säga inte påträngande, uppsökande eller uppmanande
- att matutbudet är tillräckligt för att få sälja folköl
- att receptfria läkemedel hålls avskilda från övriga varor i butiken

Eventuella brister påtalas normalt i en tillsynsrapport som skickas till butiksägaren.

Tillsynsrapporten skickas i nära anslutning till inspektionen. Om brister konstaterats kan det

behövas extra tillsyn. Vid en uppföljande inspektion kontrolleras att väsentliga brister åtgärdats.

Om bristerna finns kvar kan kommunen meddela ett föreläggande eller ett förbud. Är det fråga om allvarliga eller upprepade brister kan en varning eller ett tidsbegränsat försäljningsförbud.